

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету здоров'я, психології,
фізичної культури та спорту

Євген ПАВЛЮК

2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ПЕДАГОГІЧНОЇ ВИКЛАДАЦЬКОЇ ПРАКТИКИ**

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність – 053 Психологія

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітньо-наукова програма – Психологія

Обсяг дисципліни – 4 кредити ЄКТС. *Шифр дисципліни* ОСП.06

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (дисципліна спеціальної підготовки)

Факультет – здоров'я, психології, фізичної культури та спорту

Кафедра – психології та педагогіки

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Форма семестрового контролю				
			Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота здобувача	Самостійна робота здобувача, в т.ч. ІРС	Курсовий проект	Курсова робота	Залік	Іспит	
					Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття							
Денна	2	4	4	120										+(д)	
Заочна	2	4	4	120										+(д)	

Робоча програма складена на основі Освітньо-наукової програми Психологія та Стандарту вищої освіти з спеціальності 053 Психологія

Робочу програму склали: _____ д. пед. н., професор Інна ШОРОБУРА

_____ д. психол. н., професор Таїсія КОМАР

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол від 31 серпня 2022 р. № 1-Б. Зав. кафедри _____ Євген ПОТАПЧУК

Робочу програму розглянуто та схвалено вченою радою факультету здоров'я, психології, фізичної культури та спорту

Голова вченої ради ФЗПФКС _____ Євген ПАВЛЮК

2 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Педагогічна викладацька практика є складовою обов'язкової частини дисциплін спеціальної підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія за освітньо-науковою програмою Психологія.

Пререквізити – Інноваційні технології в освітньо-науковій діяльності, Методика викладання психологічних дисциплін у вищій школі, Педагогічна творчість.

Відповідно до Стандарту вищої освіти спеціальності 053 Психологія та освітньої програми Психологія дисципліна має забезпечити:

– **компетентності**: Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати значущі комплексні проблеми професійної та/або дослідницько інноваційної діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним. Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та викладацькій діяльності.

– **програмні результати навчання**: Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи, розробляти інноваційні дослідницькі методики у сфері психології, перевіряти їх ефективність. Критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів. Визначати свої професійні можливості та завдання підвищення професійної кваліфікації й професійної мобільності. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій. Організувати і здійснювати освітній процес у сфері психології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

Мета практики – формування системи загальних і спеціальних компетентностей майбутніх науково-педагогічних працівників у процесі організації та проведення навчальної, навчально-методичної, наукової, організаційно-методичної та виховної роботи, здатних здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку сфери психологічної освіти, створювати та впроваджувати новий зміст освіти та новітні методики (технології) викладання психологічних дисциплін, розв'язувати комплексні проблеми дослідницько-інноваційної та професійної діяльності з урахуванням сучасних умов її наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення.

Предметом педагогічної викладацької практики є набуття та вдосконалення навичок і вмінь навчально-методичної роботи та практичної діяльності аспірантів щодо здійснення навчально-виховного процесу у вищій школі.

Завдання дисципліни – закріпити та поглибити теоретичні знання, отримані під час навчання в аспірантурі; набути готовність здійснювати викладацьку діяльність; набути досвід проведення всіх форм організації освітнього процесу (лекційні, практичні / семінарські / лабораторні заняття) у закладах вищої освіти з використанням інноваційних методів і технологій навчання; поглибити та застосовувати фахові знання при розв’язанні конкретних психологічних завдань; розвинути професійно-педагогічні здібності й особистісні (інтелектуальні, морально-етичні, естетичні тощо) якості майбутнього викладача; формувати потребу у самовдосконаленні, самоосвіті, підвищенні своєї кваліфікації.

3 СТРУКТУРА І ЗМІСТ ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ

3.1. Програма практики

№ з/п	Види роботи	Завдання	Кількість год.
1	Навчальна робота	Проведення лекційних занять з мультимедійною презентацією (5)	10
		Проведення практичних / семінарських / лабораторних занять (5)	10
2	Навчально-методична робота	Розробка навчально-методичного комплексу (НМК):	
		– робочої програми	10
		– методичних вказівок до вивчення курсу	10
		– тестових завдань, слайдів, роздаткового матеріалу, завдань для активізації навчально-професійної діяльності студентів (професійно-орієнтовані завдання, евристичні завдання, кейси, дидактичні ігри тощо)	10
		Відвідування навчальних занять викладачів	10
3	Наукова робота	Написання наукової статті (2)	28
		Участь у круглих столах, майстер-класах, конференціях, написання тез доповідей (2)	10
4	Організаційно-методична робота	Участь у засіданнях кафедри (2)	4
		Участь у засіданнях наукового семінару кафедри (2)	4
		Участь у засіданнях методичного семінару кафедри (2)	4
5	Виховна робота	Проведення виховного заходу зі студентами академічної групи (тематика виховних заходів узгоджується із планом виховної роботи кураторів академічних груп кафедри) (1)	5
		Розробка профорієнтаційних та агітаційних матеріалів зі спеціальності 053 Психологія (календарі, брошури спеціальності, флайєри, відеоролик тощо)	5
Разом:			120

3.2 Зміст роботи аспіранта-практиканта

Базами проведення практики аспірантів є Хмельницький національний університет, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, Державний університет інфраструктури та технології, Національний університет «Одеська юридична академія», Одеський національний політехнічний університет, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти», Уманський державний університет імені Павла Тичини, Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка, Хмельницький інститут соціальних технологій вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», Львівський державний університет безпеки життєдіяльності. Разом з тим, аспірант може пройти практику на аналогічних кафедрах інших закладів вищої освіти. Разом з тим, аспіранти можуть самостійно, за погодженням із кафедрою, підібрати для себе базу та запропонувати її для проходження практики, подавши на кафедру відповідний Лист-погодження від ЗВО тощо.

Зміст практики аспірантів складає навчальна, навчально-методична, наукова, організаційно-методична, виховна робота.

Навчальна робота аспірантів-практикантів включає: підготовку та проведення на належному рівні 5 лекційних занять у присутності керівника практики; підготовку та проведення на належному рівні 5 практичних / семінарських / лабораторних занять у присутності керівника практики; підбір і використання сучасних наочних матеріалів у процесі

проведення занять (презентації, відеофільми, віртуальні екскурсії, віртуальні лабораторні тощо); розробку та використання на заняттях інтерактивних форм роботи зі студентами, інших технологій навчання; налагодження контакту й організація педагогічної взаємодії зі студентами; вироблення індивідуального стилю організації педагогічної взаємодії та пізнавальної діяльності студентів; здійснення самоаналізу організованих навчальних занять.

Навчально-методична робота аспірантів-практикантів включає: ознайомлення з нормативними документами, що регламентують організацію освітнього процесу у Хмельницькому національному університеті; ознайомлення з організацією навчальної та методичної роботи кафедри; ознайомлення з освітньою програмою та навчальним планом спеціальності; вивчення методичного досвіду та системи викладання навчальних дисциплін та інших видів роботи викладачів кафедри; планування структури, розроблення методики й здійснення підготовки до проведення лекційних, семінарських, практичних, лабораторних занять; моніторинг, аналіз і розробку навчально-методичного комплексу дисципліни (робоча програма навчальної дисципліни, силабус, опис освітнього компоненту тощо); підбір і підготовку наочного матеріалу (презентацій, таблиць, малюнків, схем тощо); розробку тестових завдань, завдань для активізації навчально-професійної діяльності студентів (професійно-орієнтовані завдання, евристичні завдання, кейси, дидактичні ігри тощо); відвідування занять (лекцій, практичних, індивідуальних занять) викладачів кафедри, інших аспірантів; участь у вебінарах, скайп-конференціях, інтернет-конференціях освітнього спрямування за допомогою мережі Інтернет.

Наукова робота аспірантів-практикантів включає: ознайомлення з науково-дослідною роботою кафедри та участю у ній здобувачів вищої освіти; участь практикантів у розробці та реалізації планів науково-дослідної роботи кафедри; написання наукових статей (2); участь у проведенні наукових семінарів, круглих столів, майстер-класів, конференцій кафедри (написання тез доповідей – 2).

Організаційно-методична робота аспірантів-практикантів включає: участь у засіданнях кафедри (2); участь у засіданнях наукового семінару кафедри (2); участь у засіданнях методичного семінару кафедри (2).

Виховна робота аспірантів-практикантів включає: ознайомлення з методикою планування виховної роботи кафедри; оволодіння навичками та уміннями підготовки виховних заходів та їх проведення; проведення виховного заходу зі студентами академічної групи (тематика виховних заходів узгоджується із планом виховної роботи кураторів академічних груп кафедри) (1); розробку профорієнтаційних та агітаційних матеріалів зі спеціальності 053 Психологія (календарі, брошури спеціальності, флайери, відеоролик тощо).

4 ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес проходження педагогічної викладацької практики ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: самостійна робота (робота з літературними джерелами, використання систем MOODLE); словесні (розповідь, бесіда, пояснення); практичні; наочні (вправи, техніки, тренінг з елементами демонстрації, ілюстрації); інформаційно-комунікаційні технології, мультимедійні технології.

5 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

На всіх етапах проходження педагогічної викладацької практики аспіранти отримують індивідуальні консультації у своїх керівників. Після закінчення практики аспіранти звітують про виконання програми практики. Формою звітності аспіранта про практику є письмовий звіт, щоденник практики та презентація. обов'язковим для аспіранта є ведення щоденника з практики встановленого зразка, в якому послідовно висвітлюються всі етапи роботи та форми контролю, і який додається до звіту з практики. По закінченню практики аспіранти надають керівнику практики від кафедри звітну документацію. захист звіту з практики проводиться на звітній конференції з практики. На звітну конференцію необхідно подати звіт, заповнений щоденник та підготувати презентацію своєї роботи.

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Захист звіту здійснюється аспірантами, які пройшли практику, в присутності комісії, до складу якої можуть входити завідувач кафедри, керівник практики, науковий керівник, викладачі кафедри психології та педагогіки.

Аспірант презентує завдання, мету та основні результати практики з мультимедійним супроводом. Після презентації члени комісії задають аспірантам-практикантам питання щодо змісту проведеної роботи, проводиться обговорення. За результатами захисту виставляється оцінка.

Оцінювання академічних досягнень аспіранта здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з практики оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів роботи виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти визначаються відповідно до важливості окремих видів робіт.

Структурування практики за видами робіт і оцінювання результатів навчання аспірантів за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота			СРЗ				Семестровий контроль
Л	Пр	ВЗ	НМК	ПМ	НОМР	Захист практики	Диф. залік
1-5	1-5	1	1	1	1	1	за рейтингом
ВК: 0,2	0,2	0,2	0,2			0,2	0

Умовні позначення: СРЗ – самостійна робота здобувача; Л – лекційні заняття; Пр – практичні /семінарські / лабораторні заняття; ВК – ваговий коефіцієнт; ВЗ – виховний захід; НМК – розробка навчально-методичного комплексу; ПМ – розробка профорієнтаційних матеріалів; НОМР – наукова, організаційно-методична робота; Захист практики – зміст, захист, оформлення.

Відповідність кількості балів за виконання завдань з наукової та організаційно-методичної роботи за інституційною шкалою:

Сума балів за виконання завдань з наукової, організаційно-методичної роботи	0-4	5-6	7-8	9-10
Оцінка за інституційною шкалою	2	3	4	5

Завдання з наукової та організаційно-методичної роботи:

1. Написання наукової статті (2).
2. Участь у круглих столах, майстер-класах, конференціях, написання тез доповідей (2).
3. Участь у засіданнях кафедри (2).
4. Участь у засіданнях наукового семінару кафедри (2).
5. Участь у засіданнях методичного семінару кафедри (2).

Критерії оцінювання якості лекції

Критерії оцінювання	Зміст критерію	Оцінка за 5-бальною шкалою
Змістовність лекції	науковий рівень, відповідність новітнім досягненням науки і практики	
	наявність узагальнень, переконливість	
	відображення дискусійних питань, постановка наукових проблем	
	відповідність лекції робочій програмі і навчальному плану	

<i>Професійна спрямованість</i>	формування професійного світогляду студентів на лекції, зв'язок лекційного матеріалу з професійними інтересами підготовки фахівців	
<i>Методичний рівень</i>	застосування методів і прийомів активізації пізнавальної діяльності студентів	
	використання елементів зворотного зв'язку	
	наявність міждисциплінарних зв'язків	
<i>Структура лекції</i>	формулювання мети, плану	
	чітка композиційна побудова (вступ, основна частина, закінчення)	
	логічна послідовність і взаємозв'язок окремих частин лекції	
	виділення головних ідей і моментів	
<i>Стиль лекції</i>	ясність, чіткість і доступність викладення думок	
	темп викладання матеріалу	
	застосування технічних засобів навчання, наочність інформації	
	наявність контакту з аудиторією	
<i>Майстерність лектора</i>	рівень вільного володіння лекційним матеріалом	
	емоційність, культура мовлення	
	зовнішній вигляд	
	поважне і тактовне ставлення до студентів	
	уміння зняти напруження та втому аудиторії	

Підсумкова оцінка за проведення лекції визначається як середньоарифметична за всіма критеріями.

Критерії оцінювання якості практичного / семінарського / лабораторного заняття

Критерії оцінювання	Зміст критерію	Оцінка за 5-бальною шкалою
<i>Змістовність практичного / лабораторного заняття</i>	відповідність теми заняття змісту програми і навчальному плану	
	відповідність змісту заняття сучасним проблемам практики в даній галузі	
	рівень досягнення мети заняття	
	рівень повноти розкриття тематичних питань	
<i>Професійна спрямованість</i>	формування професійного світогляду студентів на занятті	
	розширення соціальної сутності проблемних питань	
	зв'язок практичного матеріалу з професійними інтересами підготовки спеціалістів	
<i>Методичний рівень</i>	застосування методів і прийомів активізації пізнавальної діяльності студентів	
	використання елементів зворотного зв'язку на всіх етапах засвоєння навчальної інформації	
	роз'яснення складних місць навчального матеріалу	
	надання наочної інформації і засобів оргтехніки.	
	наявність елементів управління ходом проведення практичного / лабораторного заняття	
	наявність методичних вказівок до самостійного виконання практичного завдання	
	наявність тестів для самоконтролю знань	
<i>Структура практичного /</i>	визначення теми практичного / лабораторного заняття	
	визначення мети діяльності	

Критерії оцінювання	Зміст критерію	Оцінка за 5-бальною шкалою
<i>лабораторного заняття</i>	надання методичних вказівок для самостійного виконання практичного завдання	
	надання переліку рекомендованої літератури для поглибленого вивчення окремих питань	
	організація процесу навчання студентів	
	організація зворотного зв'язку на етапах закріплення певного навчального досвіду	
	організація об'єктивного контролю навчальної діяльності студентів у кінці практичного / лабораторного заняття	
<i>Майстерність викладача</i>	рівень вільного володіння практичним матеріалом	
	уміння заохотити студентів до більш якісної навчальної діяльності	
	уміння організувати дискусію та обговорення навчального матеріалу	
	культура мовлення	
	поважне і тактовне ставлення до студентів	
	уміння зняти напруження і втому аудиторії	

Підсумкова оцінка за проведення практичного / семінарського / лабораторного заняття визначається як середньоарифметична за всіма критеріями.

Критерії оцінювання якості виховного заходу

Зміст критерію	Оцінка за 5-бальною шкалою
Актуальність заходу	
Відповідність змісту заходу формі його проведення	
Насиченість заходу інформацією	
Насиченість заходу емоційними моментами	
Зацікавленість та задоволеність учасників проведеним заходом	
Досягнення поставленої мети	
Культура проведення заходу: чіткість, послідовність, етапи планування	
Ефективність заходу	
Рівень активності студентів	

Підсумкова оцінка за проведення виховного заходу визначається як середньоарифметична за всіма критеріями.

Критерії оцінювання якості змісту, захисту та оформлення звіту практики

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій оцінювання
<i>Відмінно</i>	Матеріали практики відповідають усім формальним та змістовним вимогам до їх написання, подані у встановлений термін, є оригінальним авторським доробком аспіранта. Завдання практики виконані в повному обсязі. Виступ аспіранта характеризується чіткістю, логічністю, структурованістю, високою культурою їх письмового оформлення та методичного обґрунтування. Аспірант надав чіткі, повні та ґрунтовні відповіді на запитання учасників підсумкової конференції під час обговорення результатів практики.

<i>Добре</i>	Матеріали практики відповідають формальним та змістовним вимогам до їх написання, подані у встановлений термін, у повному обсязі, є оригінальним авторським доробком аспіранта, але присутні деякі, несуттєві помилки. Завдання практики виконанні повністю, але з деякими помилками. Під час виступу аспірант розкриває основні методичні аспекти представлених матеріалів, присутнє незначне порушення логічних зв'язків, незначні неточності в аналізі матеріалів та труднощі в їх методичному обґрунтуванні. Аспірант надає грамотні відповіді на питання учасників підсумкової конференції, але у змісті та формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо.
<i>Задовільно</i>	Матеріали практики відповідають встановленим формальним і змістовним вимогам до їх написання, подані у повному обсязі, але пізніше встановленого терміну; матеріали практики представлені в неповному обсязі, наявні помилки, які аспірант за допомогою керівника практики спроможний виявити, але не завжди може виправити; аспірант не дотримувався всіх вимог до оформлення матеріалів практики. Завдання практики виконані частково. Формальний характер виступу з представленими матеріалами, несформованість вміння методичного обґрунтування відповідних елементів, низький рівень володіння практичними знаннями та уміннями. Під час відповіді на запитання учасників підсумкової конференції, аспірант допускає неточності та суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді.
<i>Незадовільно</i>	Матеріали практики не подані або подані частково; є дублюванням або ксерокопією матеріалів іншого аспіранта. Завдання практики не виконані. Аспірант не володіє вмінням методичного обґрунтування відповідних елементів, презентувати результати практики. Аспірант відсутній на підсумковій конференції. Під час підсумкової конференції аспірант не надає відповіді на питання.

Залік виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав аспірант з практики, знаходиться у межах від 3,00 до 5,00 балів.

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися правил академічної доброчесності (Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Хмельницькому національному університеті) (<http://surl.li/coanj>)

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Вітчизняна оцінка, критерії	
A	4,75–5,00	5	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків
B	4,25–4,74	4	Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

7 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес з дисципліни «Педагогічна викладацька практика» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, підготовлені та видані:

- Педагогічна викладацька практика: програма та рекомендації для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 053 Психологія / Т. В. Комар, О. В. Кулешова, Л. В. Міхеєва, А. І. Руденок. Хмельницький: ХНУ, 2022. 30 с.

8 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бондарчук О. І., Ануфрієва О. Л. Науково-педагогічна практика : робоча програма для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 053 «Психологія», освітньо-наукової програми «Психологія особистісного, соціального та організаційного розвитку». Київ, 2020. 24с.

2. Буркова Л. В. Теоретико-методологічні засади застосування інноваційних технологій у підготовці фахівців соціономічних професій у вищій школі: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04 / Київський національний університет ім. Тараса Шевченка. Київ, 2011. 43 с.

3. Дзюба П. А. Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі: посібник. Д. : Ліра, 2015. 24 с.

4. Єгорова І. В. Інноваційні технології в роботі куратора академічної групи: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ, 2018. 74 с.

5. Козлова М. Г. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ ротапринт, 2014. 200 с.

6. Кононенко О. І. Методичні вказівки з проведення педагогічної (асистентської) практики для здобувачів освітньо-наукового рівня (доктор філософії) спеціальності 053 «Психологія». Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Ф-т психології та соціальної роботи. Одеса: ОНУ, 2020. 21 с.

7. Методика викладання психології у вищій школі: навч. посіб. / Ю. Ю. Бойко-Бузиль, С. Л. Горбенко та ін. Київ: Атіка, 2012. 272 с.

8. Методичні матеріали з проведення виховної роботи в університеті. Івано-Франківськ: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, 2014. 42 с.

9. Олійник І. Роль педагогічної практики у формування дослідницької компетентності майбутніх докторів філософії в умовах аспірантури. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2019. Вип. 23. Т. 3. С. 86-92.

10. Педагогічна практика: рекомендації до проходження аспірантами педагогічної практики: навч. посіб. для аспірантів спеціальності 122 «Комп'ютерні науки та інформаційні технології», спеціалізації «Інформаційні технології в біології та медицині» / Є. А. Настенко, Л. Д. Добровська, Г. А. Корнієнко; КПП ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2018. 80 с.

11. Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті. Доступ до ресурсу: <http://surl.li/poed>

12. Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії і доктора наук у Хмельницькому національному університеті. Доступ до ресурсу: <http://surl.li/beatg>

13. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти Хмельницького національного університету. Доступ до ресурсу: <http://surl.li/afuuu>

14. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 «Про затвердження порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)».

15. Романовський О. Г. Методика викладання психології: навчально-методичний посібник. Харків: ФОП Панов А.М., 2019. 51 с.

16. Тернопільська В. І., Коломієць Т. В., Піонтківська І. О. Довідник з виховної роботи зі студентами. Тернопіль, 2014. 264 с.

17. Туріщева Л. В. Творчість у педагогічній діяльності. Харків: Вид. група «Основа», 2010. 128 с.

18. Шевченко О. А., Хозраткулова І. А. Тренінги професійного становлення молодих педагогів. Харків: Вид. група «Основа», 2010. 112 с.

9 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Вимоги до публікацій та фахових видань [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.vak.org.ua/profjournals.php>

2. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: <http://surl.li/eqaoi>

3. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua/>

4. Репозитарій ХНУ. Доступ до ресурсу: <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>

5. Сучасна освіта. Методи навчання та їх класифікація. Сайт «Osvita.Ua». URL: <http://osvita.ua/school/method/780/>

6. Український проект «Якість освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.yakistosviti.com.ua